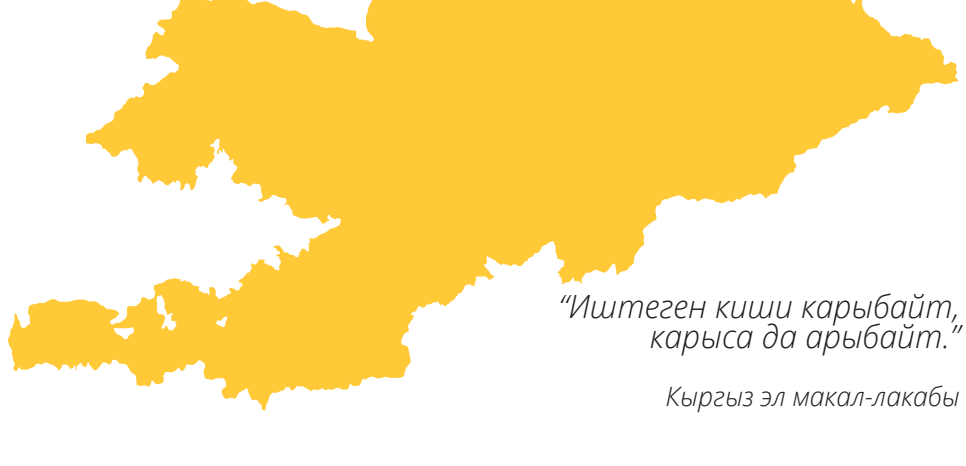

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖҮЙЕСІ*

"Иштеген киши карыбойт, карыса да арыйбойт." Кыргыз эл макалы

* әскери қызметшілер үшін жеке зейнетақы жүйесі бар, ол толығымен мемлекеттік бюджет есебінен қаржыландырылады.

ҚР ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖҮЙЕСІНИҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

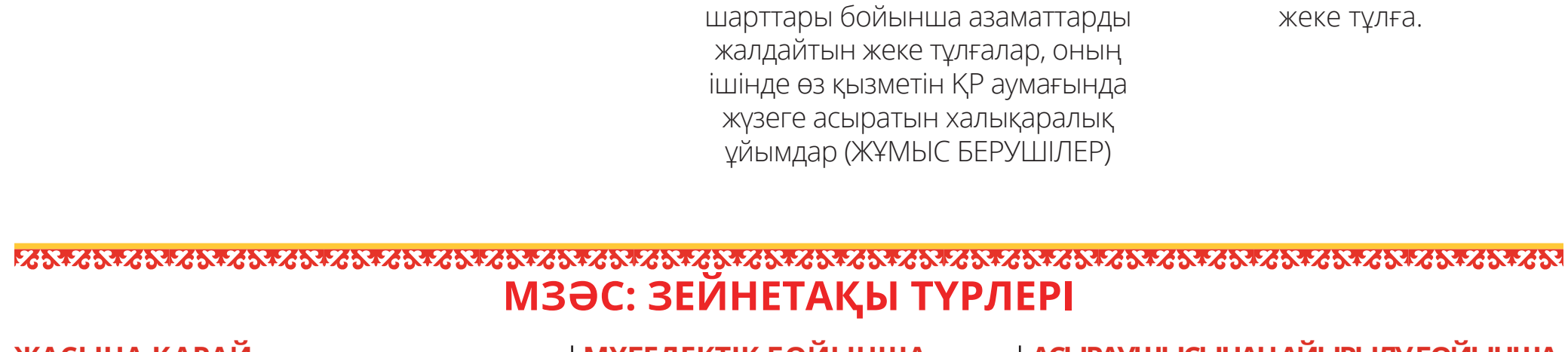
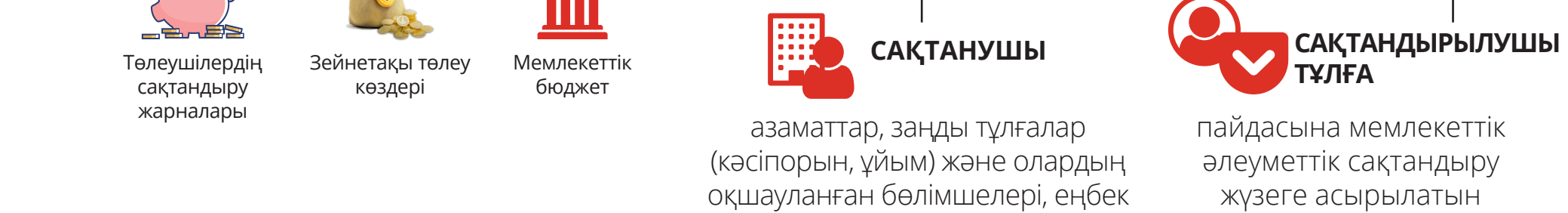
*2016 жылғы 1 қаңтардан бастап ҚР азаматтары ЖЗҚ-ға (бұрын-мемлекеттік емес зейнетақы қорлары) және БК-ке жинақтаушы аударымдардың 2%-ын орналастыруға тиімдеуге құқылы

ҚР-ДАҒЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖҮЙЕСІ ӨЛШЕМДЕРІНІҢ СИПАТТАМАСЫ

ӨЛШЕМДЕР	ҰЙЫМДАСТЫРУ ҚАҒИДАТТАРЫ	ЗЕЙНЕТАҚЫНЫ ТАҒАЙЫНДАУДЫҢ ҚАРЖЫЛЫҚ КӨЗДЕРІ МЕН ТАЛАПАРЫ	ЗЕЙНЕТАҚЫ МӨЛШЕРІН ЕСЕПТЕУ ТӘРТІПІ
БАЗАЛЫҚ ЗЕЙНЕТАҚЫ	Әлеуметтік қолдау	Республикалық бюджеттен берілетін трансферттер	Бірінші өлшем жұмыс өтіліне байланысты, Республика бойынша орташа жалақының өсуіне қарай ұайта қаралады
САҚТАНДЫРУ ЗЕЙНЕТАҚЫСЫ	Ортақ қағида және кезектестіріліп жазу керектілігі	Жұмыс беруші мен қызметкердің міндетті жарналары	Сараланған шама жинақталған зейнетақы құрамына қосымша және зейнетке шығарғанда қосымша ақы аударуға байланысты
ЖИНАҚТАУШЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ	Қызметкердің жеке жауапкершілігі	Қызметкердің міндетті жарналары	Сараланған шама жинақталған капиталдан берілген және инвестициялық табысқа және төлем кезеңіне байланысты
ЕРІКТІ ЗЕЙНЕТАҚЫ	Қызметкердің жеке жауапкершілігі	Қызметкердің ерікті жарналары	Сараланған шама қызметкер тандаған зейнетақы аударымдарының схемасына байланысты

МЕМЛЕКЕТТІК ЗЕЙНЕТАҚЫ ӘЛЕУМЕТТІК САҚТАНДЫРУ (МЗЭС)

Бұл жұмыс берушілер мен азаматтардың міндетті сақтандыру жарналары есебінен сақтандырылу тұлғаларды еңбек жарақаты немесе кәсіптік ауру, мүгедектік, кәрілік, асыраушысынан айырылу және қайтыс болу салдарынан кірістен немесе табыстан айырылған кезде қамтамасыз етудің мемлекет кепілдендірген түрлерінің жүйесі

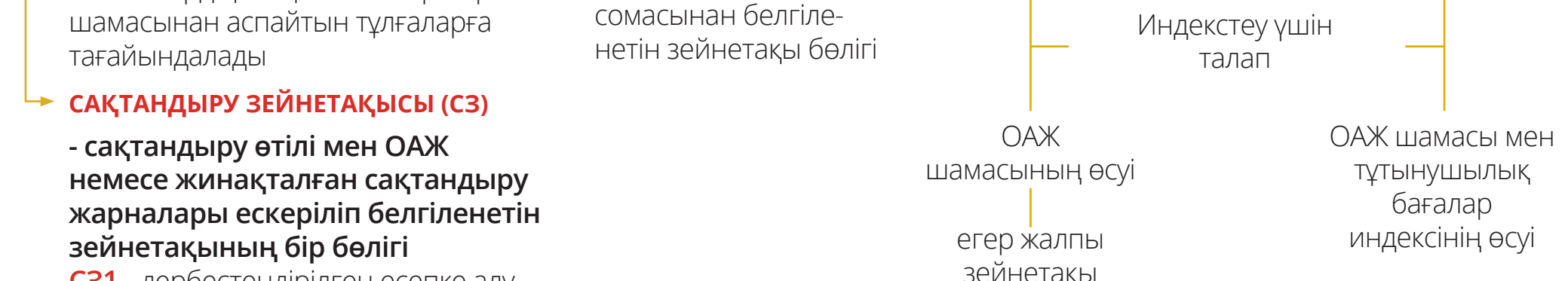
МЗЭС саласында сақтандыру қызметін жүзеге асыратын заңды тұлға (ҚРӘҚ) сақтанушы және сақтандырылушы тұлға

МЗЭС: ЗЕЙНЕТАҚЫ ТҮРЛЕРІ

ЖАСЫНА ҚАРАЙ	МҮГЕДЕКТІК БОЙЫНША	АСЫРАУШЫСЫНАН АЙЫРЫЛУ БОЙЫНША
Жасына қарай зейнетақы (жалпы белгіленген) жасы 58 жас/ өтілі 20 жыл	Мүгедектік бойынша зейнетақы мүгедектіктің туындау себебіне қарамастан еңбекке қабілеттілігінен тұрақты айырылған және адам мүгедек деп танылған жағдайда белгіленеді және еңбекке қабілеттілігі қалпына келгенге дейін немесе өмір бойы төленеді.	Егер қайтыс болған күні асыраушының мүгедектігі бойынша зейнетақы тағайындау үшін қажет болатын еңбек өтілі болса, т.ж болған ананьң асыраушында болған еңбекке жарамсыз отбасы мүшелеріне асыраушысынан айырылу жағдайы бойынша зейнетақыға құқық беріледі.

Бес және одан да көп бала туып, оларды сегіз жасқа дейін тәрбиелеген әйелдердің 53 жасқа толғанда және сақтандыру өтілі 15 жыл болған кезде жасына қарай зейнетақыға құқығы бар.

МЗЭС: ЗЕЙНЕТАҚЫ НЕДЕН ТҰРАДЫ ЖӘНЕ ҚАЛАЙ АНЫҚТАЛАДЫ

Зейнетақы мөлшерін анықтау кезінде телеуешінің жалпы еңбек өтілі, орташа жалақысы және сақтандыру шоттарындағы жинақ сомасы ескеріледі.

Зейнетақы мөлшерін есептеу: B (OAZ) + C31 (ERISA) + C32 (ERISA) + JZB (ERISA) = JZ (Total)

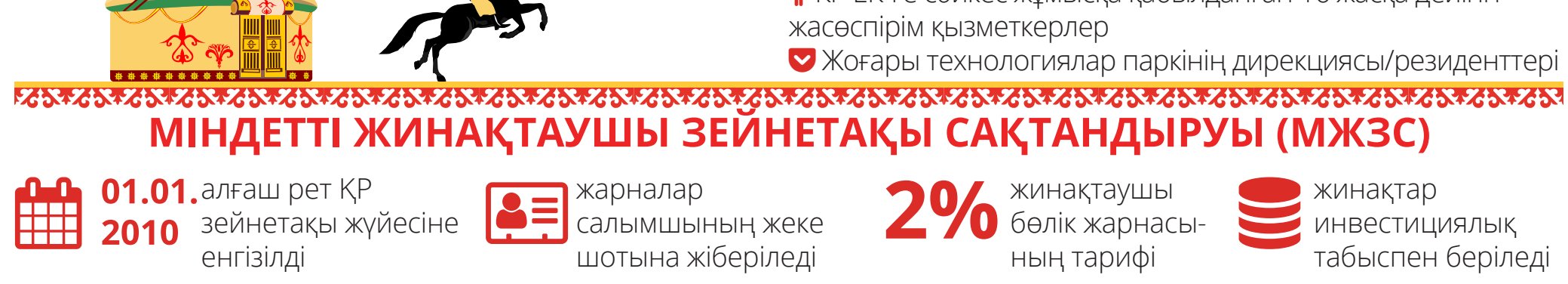
Зейнетақының базалық және сақтандыру бөліктерінен тұратын асыраушысынан айрылу жағдайы бойынша зейнетақыдан басқа...

ҚР-ДАҒЫ САҚТАНДЫРУ ЖАРНАЛАРЫ ТАРИФТЕРІНІҢ МӨЛШЕРЛЕМELERІ

ҚАҚТАНДЫРУ ЖАРНАЛАРЫНЫҢ НЕГІЗГІ ТАРИФИ (ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАРҮШІН)	С/А жалпы тарифі	жұмыс беруші тарифі	қызыметкер
Қыргыз зағиптар және саңыраулар қоғамы	26,75%	17,25%	9,5%
Төтенше жағдайлар қызметі	12,00%	12,00%	1,00%
Төтенше жағдайлар қызметі	12,00%	6%	6%
Ауыл шаруашылық кооперативтері	12,00%	2%	10%
Шағын және орта бизнес субъектілері	22,00%	12%	10%

САҚТАНДЫРУ ЖАРНАЛАРЫН (CЖ) ЕРІКТІ ТӨЛЕУ. CЖ ТӨЛЕУДЕН БОСАТУ

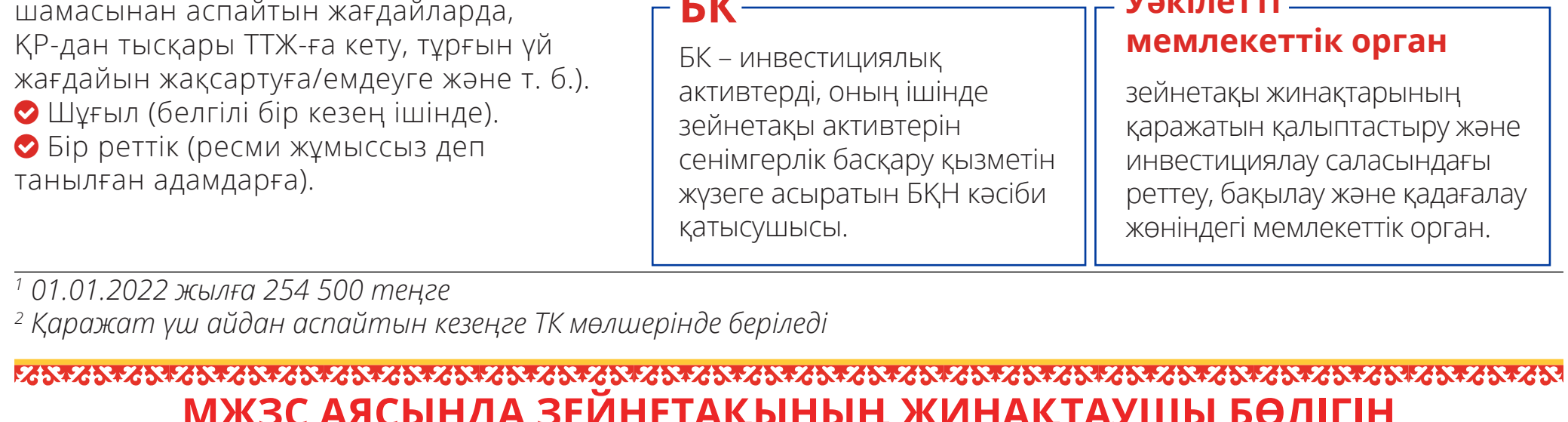
Ерікті төлеу кез келген мөлшерде жүзеге асырылуы мүмкін, бірақ төмендегіден кем болмауы тиіс

Сақтандыру жарналарының негізгі ерекшеліктері: КРӘҚ, МЖЗҚ, МКМҚ, Еңбекшілерді сақтандыру қоры.

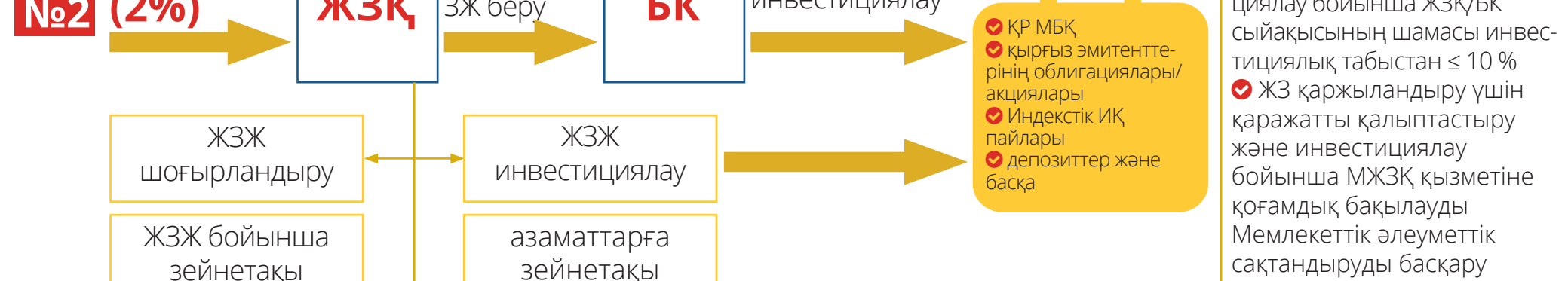
МІНДЕТТІ ЖИНАҚТАУШЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ САҚТАНДЫРУЫ (МЖЗС)

МЖЗС аясында зейнетақының жинақтаушы бөлігін басқару/инвестициялау.

МЖЗҚ аясында зейнетақының жинақтаушы бөлігін басқару/инвестициялау.

ЕРІКТІ ЖИНАҚТАУШЫ КОМПОНЕНТ (ЕЖК)

Мемлекеттік емес зейнетақымен қамсыздандыру (МЕКЗ), Корпоративтік зейнетақымен қамсыздандыру (КРЗ), Кәсіби зейнетақымен қамсыздандыру (КАПЗ).

Міндетті МЗЭС, оның ішінде МЖЗС аясында зейнетақыдан мемлекеттік емес зейнетақының айырмашылығы.

МЖЗҚ қызметі: зейнетақы жарналарын шоғырландыру, қордың зейнетақы міндеттемелерін есепке алу, МЖЗ бойынша ЭК қаражатты инвестициялау, Қор қатысушыларына мемлекеттік емес зейнетақы тағайындау және төлеу.

ЕЖК аясындағы зейнетақы және басқа бағдарламалар: «Қыргызстан» ЖЗҚ (мысалымен), «Ерікті» - МЗЭС қатысушысы/қатысушысы емес азаматтарға, қосымша зейнетақы қалыптастыруға арналған.

ӘСКЕРИ ҚЫЗМЕТШІЛЕРГЕ АРНАЛҒАН ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖҮЙЕСІ

Зейнетақы алушылар: әскери қызметшілер, прокурорлар мен төгерушілер, іші істер органдарының, мемлекеттік өртеке қарсы қызметкерлерінің қылмыстық-атқару жүйесі мекемелерінің/орғандарының, ескірткіні бақылау саласындағы үкілетті мемлекеттік органдың, қаржы полициясының, арнайы биландық қызметінің басшы және қатардағы құрамының тұлғалары.

Зейнетақы төлеу көзі: ҚР республикалық бюджеті

Зейнетақымен қамсыздандыру түрлері: талаптар, мұгедектік бойынша зейнетақы, асыраушысынан айрылу жағдайы бойынша зейнетақы.

ЕАЭО-ҒА МҮШЕ МЕМЛЕКЕТТЕРДІҢ ЕҢБЕКШІЛЕРІН ЗЕЙНЕТАҚЫМЕН ҚАМСЫЗДАНДЫРУ ТУРАЛЫ КЕЛІСІМ АЯСЫНДА ҚҰРҒЫТІЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚАТЫСУЫ

Келісім мақсаты: ЕАЭО мемлекеттері еңбекшілерінің зейнетақы құқықтарын жұмысқа орналасқан мемлекет азаматтарымен бірдей талаптарда және тәртіппен қалыптастыру, сақтау және іске асыру.

